

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามโครงสร้างต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์

2.1.1 ความหมายของละครโทรทัศน์

2.1.2 ประเภทและลักษณะของละครโทรทัศน์

2.1.3 ตัวละครและความสัมพันธ์ของละครโทรทัศน์กับตัวละคร

2.1.4 แนวคิดในการสร้างละครโทรทัศน์

2.1.5 อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมกับละครโทรทัศน์

2.3 วิถีชีวิตและสังคมวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

2.4 ประวัติของนักเขียนนวนิยายที่ดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์

2.4.1 ประวัติของผู้แต่งเรื่องหงส์เหนือมังกร วิศวานาถ

2.4.2 ประวัติของผู้แต่งเรื่องมงกุฎดอกส้ม ถ่ายเถา สุจริตกุล

2.4.3 ประวัติของผู้แต่งเรื่องเสน่หานางจิว ภราดร ศักดา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนของสังคมกับละครโทรทัศน์

2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ให้ความบันเทิงและความรู้ โดยใช้ภาพเคลื่อนไหวที่มีสีสันและเสียงที่เป็นธรรมชาติ มีนักวิชาการได้อธิบายความรู้เกี่ยวกับละครโทรทัศน์ไว้ ดังนี้

2.1.1 ความหมายของละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์ มีความหมายตามที่นักวิชาการหลายคนได้อธิบายไว้ ดังนี้

ไพศาล ชูมณี (2548 : 8) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์เป็นละครที่ผลิตขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผู้ชมที่มีทั้งกลุ่มเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ให้การศึกษา และให้ความรู้รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ดีในครอบครัวควบคู่กันไปด้วย

สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์ (2532 : 8) อธิบายว่า ละครโทรทัศน์เป็นละครที่ผลิตขึ้นเพื่อออกอากาศทางโทรทัศน์ให้ประชาชนเพื่อความบันเทิง มีความยาวต่อเนื่องเป็นตอน ๆ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ศศิลักษณ์ แจ่มสุข (2538 : 14) ให้ความหมายละครโทรทัศน์ไว้ว่า คือเรื่องราวหลายตอนจบที่ดำเนินติดต่อกันโดยใช้ผู้แสดงชุดเดียวกันตลอด ออกอากาศทางโทรทัศน์

ปานชีวา นาคสิทธิ์ (2543 : 16) อธิบายว่า ละครโทรทัศน์คือละครที่ผลิตขึ้นเพื่อแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์โดยเฉพาะ อาจเป็นละครสั้น ๆ จบในตอน หรือเป็นละครเรื่องยาวติดต่อกันก็ได้ โดยใช้ผู้แสดงชุดเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง

อุดม ชื่นไพบูลย์ (2539 : 12) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์ หมายถึง รายการละครโทรทัศน์ที่ผลิตรายการทั้งในห้องส่งสถานีโทรทัศน์และนอกสถานที่ มีรูปแบบการแสดงและการนำเสนอด้วยบทละครสำหรับออกอากาศทางโทรทัศน์โดยเฉพาะ โดยไม่รวมละครที่เป็นการจำลองเหตุการณ์หรือประวัตินิเวศเพื่อประกอบรูปแบบหรือเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ และละครที่ปกติจัดแสดงบนเวที ละครเวที หรือลิเก เป็นต้น

สรุปว่า ละครโทรทัศน์ คือ ละครที่ผลิตขึ้นโดยนำเสนอผ่านโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อเผยแพร่ โดยเน้นความบันเทิงแก่ผู้ชม ผู้ชมสามารถรับภาพ เสียง และติดตามเรื่องราวแต่ละตอนที่มีทั้งละครโทรทัศน์ขนาดสั้นและขนาดยาว

2.1.2 ประเภทและลักษณะของละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์มีหลายประเภท ตามความขนาดสั้นยาว และเนื้อหาที่แตกต่างกันโดยแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

ปนัดดา ชนสฤติย์ (2531 : 1-2) แบ่งประเภทตามความสั้นยาวของละครโทรทัศน์แบ่งได้เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ละครมาดริก สเปเชียลต์ (Dramatic Specials) เป็นละครโทรทัศน์ขนาดสั้นที่สรุปเรื่องราวจบภายในตอนเดียว ใช้เวลาแสดงประมาณ 60-120 นาที และมักออกอากาศเป็นรายการสุดท้ายของสถานี อาจจะเสนอในโอกาสพิเศษหรือเสนอเป็นรายเดือน ไม่มีกำหนดที่แน่นอน อาจจะเป็นละครแนวชีวิต ละครประวัติศาสตร์ หรือละครเพลง โดยเฉพาะในปัจจุบันมักจะนำเสนอละครในรูปแบบนี้เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานเพลงของนักร้องในค่ายเพลงต่าง ๆ หรือละครในโอกาสวันสำคัญ

2. ทีวีซีรีส์ (TV Series) เป็นละครโทรทัศน์ขนาดสั้นที่สรุปเรื่องราวจบในตอนภายใน 30 หรือ 60 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งเนื้อหาหลักของละครจะเป็นแนวเดียวกัน และผู้แสดงชุดเดียวกันโดยตลอด อาจจะมีดารารับเชิญสลับเข้ามาแสดง ก็จะทำให้เหตุการณ์สนุกสนาน

นำติดตาม ผู้ดูผู้ชมไม่จำเป็นต้องดูทุกสัปดาห์ก็สามารถเข้าใจเรื่องราวในแต่ละตอนได้ ลักษณะของละครประเภทนี้จะมีเนื้อหาต่อเนื่องกันกระชับและมีการสรุปจบท้ายที่หักมุม ทำให้ผู้ชมเกิดความประทับใจและสนใจจะติดตามตอนต่อไปในสัปดาห์หน้า

3. ซีรีส์ (Series) เป็นละครโทรทัศน์ขนาดยาว หลายตอนจบ มีเรื่องราวดำเนินติดต่อกันโดยให้ผู้แสดงชุดเดียวกันโดยตลอด ความยาวตั้งแต่ 8 ตอนจบขึ้นไปจนถึง 100 ตอนจบ อาจใช้เวลาแสดงตอนละ 30 หรือ 60 นาที ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือ 2-3 วันต่อสัปดาห์ หรือ 5 วันต่อสัปดาห์ หรือเป็นประจำทุกวันในเวลาเดียวกัน ละครโทรทัศน์ประเภทนี้ได้แก่ละครที่ออกอากาศช่วงหลังข่าวภาคค่ำ

4. มินิซีรีส์ (Mini Series) คือละครโทรทัศน์ที่ผลิตเป็นเรื่องยาว มีความยาวตั้งแต่ต้นจนจบมากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป แบ่งวันออกอากาศเป็น 2 ภาค หรือบางเรื่องอาจมีความยาวมากถึง 6 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น มีการแบ่งออกอากาศครั้งละ 1 ชั่วโมง และออกอากาศติดต่อกันในเวลาเดียวกันในวันต่อไป หรือสัปดาห์ต่อไปเรื่อย ๆ ไปจนจบเรื่อง หรือออกอากาศตั้งแต่ 2-8 ตอนจบสำหรับในเมืองไทย ไม่นิยมดูกันมากนัก เนื่องจากดำเนินเรื่องเร็ว ถ้าพลาดการติดตามก็อาจไม่เข้าใจ และไม่คุ้มต่อการลงทุนที่ผ่าน ๆ มาก็ได้ ตัวอย่างที่พบมักจะเป็นละครหรือภาพยนตร์ต่างชาติ

5. แอนโทโลยี ละคร (Anthology Drama) เป็นลักษณะละครโทรทัศน์อีกแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างจากประเภทอื่น ๆ คือ จะเป็นเรื่องจบในตอน แต่ตัวแสดงและเนื้อเรื่องจะแตกต่างกันไป แต่แนวของเรื่องทุกเรื่องจะเป็นไปในทำนองเดียวกัน เช่น แนวเรื่องเกี่ยวกับเรื่องลึกลับสยองขวัญ แนวเรื่องเกี่ยวกับตำนาน และแนวเรื่องเกี่ยวกับเทพนิยาย

6. ซิตูเอชัน คอมเมดี้ (Situation Comedy) เป็นละครประเภทตลกชวนหัวหรือเสียดสีสังคม ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกวันในเวลาเดียวกัน มักจะมีความยาวตอนละ 30 นาทีลักษณะเป็น Small One-Act Play ละครประเภทนี้อาจจะจัดแสดงสดในห้องส่ง พร้อมทั้งบันทึกเทปไปด้วย และมักจะแสดงต่อหน้าผู้ชมในห้องส่งนั้น ละครประเภทนี้จึงไม่ใช่ฉากมากนัก อาจจะมีเพียง 2-3 ฉากใน 1 ตอน มีผู้แสดงหลัก ๆ เพียง 2-3 คนเท่านั้น และผู้แสดงจะเป็นชุดเดียวกันโดยตลอด ซึ่งสร้างสถานการณ์ผูกเรื่องให้ตลกขบขัน เป็นเรื่องราวในครอบครัว พ่อแม่ลูกญาติพี่น้องเพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่

เจ เอส อาร์ กูดแลนด์ (J.S.R.Goodland. 1971 อ้างถึงใน ปานชีวา นาคสิทธิ์. 2543 : 21) แบ่งประเภทตามเนื้อหาของละครโทรทัศน์เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. เลิฟ ธีม (Love Theme) เป็นละครที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับความรัก เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องของความรัก ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างหนุ่ม-สาว สามิ-ภรรยา เป็นเรื่องของการใช้ชีวิต

อยู่ร่วมกัน แสดงความสัมพันธ์ของความรักที่เกิดขึ้นว่ามีอุปสรรคอย่างไร จบลงอย่างไร โดยรวมถึงความรักภายในครอบครัวด้วย

2. มอรัลลิตี ทีม (Morality Theme) เป็นละครโทรทัศน์ที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา เนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากหลักศีลธรรมของสังคม ละครจะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการทำความดีว่าเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นสิ่งที่สังคมปรารถนาหรือแสดงให้เห็นถึงการที่บุคคลเลือกที่จะกระทำระหว่างความดีกับความชั่ว และผลที่ได้รับจากการทำความดีหรือความชั่วนั้น

3. ไอเดียริซึม ทีม (Idealism Theme) เป็นละครโทรทัศน์ที่มีแนวเรื่องแสดงให้เห็นถึงบุคคลที่มีความพยายามจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุผลที่ตนเองปรารถนา บุคคลประเภทนี้อาจเป็นนักปฏิวัติผู้ที่มีอุดมการณ์ชาตินิยม เสรีนิยม เป็นนักบวช หรือศิลปิน ซึ่งมีความคิดแตกต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคม อาจรุนแรงกว่าหรืออาจต่อต้านสังคม

4. พาวเวอร์ ทีม (Power Theme) เป็นแนวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ เป็นเรื่องราวที่เสนอความขัดแย้งระหว่างบุคคล 2 คน หรือ 2 คนขึ้นไป ที่มีความต้องการสิ่งเดียวกัน เช่น ตำแหน่งหน้าที่การมีอำนาจในการควบคุมสถานการณ์ ความขัดแย้งส่วนบุคคล ความขัดแย้งระหว่างชนชั้น รวมถึงการแสวงหาอำนาจด้วยการต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ

5. เคเรีย ทีม (Career Theme) เป็นเรื่องราวแสดงให้เห็นถึงความพยายามของบุคคลที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จส่วนตัว ไม่ใช่ความสำเร็จเพื่อสถาบันหรือประเทศชาติ โดยต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

6. เอาท์แคส ทีม (Outcast Theme) เป็นเรื่องของคนที่ดำเนินชีวิตในสังคมที่แตกต่างกับคนทั่วไป เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ สาเหตุทางร่างกาย เช่น พิการ รูปร่างหน้าตาน่าเกลียด หรือเนื่องมาจากสาเหตุทางสังคม เช่น นักโทษ โสเภณี เด็กกำพร้า โดยเนื้อเรื่องจะแสดงให้เห็นการใช้ชีวิตของบุคคลเหล่านี้ในสังคม ปฏิกริยาที่เขาแสดงต่อสังคม และสิ่งที่สังคมปฏิบัติต่อเขา

อนึ่ง เนื่องจากนักวิชาการหลาย ๆ คน ได้แบ่งละครโทรทัศน์ได้หลายประเภทแล้ว ยังมีนักวิชาการบางคนเคยกล่าวถึงลักษณะละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงจากเนื้อหาวนนิยาย ดังนี้

รีนฤทัย สัจจพันธ์ (2538 : 203-209) ได้กล่าวว่า การดัดแปลงเนื้อหาวนนิยายเป็นละครโทรทัศน์ จำเป็นต้องดัดแปลงไปจากต้นฉบับที่เป็นบทประพันธ์บ้าง เพราะแม้ว่านวนิยายและละครจะเป็นงานศิลปะเหมือนกัน แต่ก็มีศาสตร์เฉพาะตัวแตกต่างกัน นวนิยายใช้วรรณศิลป์สร้างจินตนาการ ในขณะที่ละครหรือภาพยนตร์ใช้ทัศนศิลป์ นอกจากนี้ ละครที่สร้างจากบทประพันธ์ ควรจะใช้สื่อศิลปะอีกแขนงหนึ่ง เพื่อเสริมส่วนที่พร่องไปจากวรรณกรรมมากกว่าการเบี่ยงเบนจุดประสงค์สำคัญของงานประพันธ์นั้นจึงเป็นปัญหาที่เป็นหัวข้ออภิปรายว่า ละครโทรทัศน์ทำลายวรรณกรรมหรือส่งเสริมวรรณกรรม

สรุปได้ว่า การแบ่งละครโทรทัศน์ตามความยาวสั้นของการแสดงแบ่งเป็นละครโทรทัศน์ขนาดสั้นที่สรุปเรื่องราวจบในตอนเดียว ละครสั้นที่สรุปจบภายใน 30 หรือ 60 นาที ละครยาวหลายตอนจบ ภาพยนตร์ขนาดยาวจบใช้เวลา 3 ชั่วโมงขึ้นไป เรื่องทำนองเดียวกันจบในตอน และเรื่องมักจะจบตอนละ 30 นาที แต่ถ้าแบ่งตามความเนื้อหาของละครโทรทัศน์แบ่งได้ 6 ประเภท เช่นกัน คือ ละครโทรทัศน์ความรัก ละครโทรทัศน์ศีลธรรมจรรยา ละครโทรทัศน์แสดงให้เห็นถึงบุคคลที่มีความพยายามจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุผลที่ตนเองปรารถนา ละครโทรทัศน์ขัดแย้งอำนาจ ละครโทรทัศน์ความสำเร็จของบุคคล และละครโทรทัศน์การดำเนินชีวิต โดยลักษณะสำคัญประการหนึ่งของละครโทรทัศน์คือการตัดแปลงจากเนื้อหาวนนิยายซึ่งจำเป็นต้องตัดแปลงไปจากต้นฉบับที่เป็นบทประพันธ์บ้าง เพื่อให้เหมาะกับคนดูและยุคสมัยที่สร้างเป็นละครโทรทัศน์

2.1.3 ตัวละครและความสัมพันธ์ของละครโทรทัศน์กับตัวละคร

ตัวละครคือองค์ประกอบส่วนหนึ่งของละครโทรทัศน์ที่มีการกระทำหรือที่ทำให้เรื่องดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง การกระทำของตัวละครมีความสัมพันธ์กับละครโทรทัศน์ ดังที่นักวิชาการอธิบายไว้ ดังนี้

ปิยะพิมพ์ สมิตติกล (2541 : 14-15) กล่าวว่า ตัวละครคือผู้กระทำเรื่องต่าง ๆ และได้รับผลการกระทำดังกล่าว ตัวละครที่ดีควรมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิด อุปนิสัยใจคอ และการพัฒนาการ ตลอดจนทัศนคติต่อเรื่องราวต่าง ๆ มีเหตุผล และความสัมพันธ์ หรือ สืบเนื่องมาจากฉากอื่น ๆ ตัวละครแบ่งเป็นสองประเภท ประเภทที่หนึ่งคือตัวละครแบบตายตัว ซึ่งเป็นตัวละครที่มีด้านเดียว มีนิสัยแบบฉบับนิยมที่ใช้ในตัวละครทั่ว ๆ ไป เช่น พระเอกนางเอก ตัวละครเหล่านี้ไม่ว่าจะปรากฏในเรื่องใด มักมีลักษณะคล้าย ๆ กัน จนเป็นสูตรสำเร็จ บทบาทที่กระทำสามารถคาดเดาได้โดยง่าย ประเภทที่สองคือตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน เป็นตัวละครที่มีความลึกซึ้ง เข้าใจยากกว่าตัวละครแบบตายตัว จะคล้ายคนจริง มีด้านดีและด้านเสีย ตัวละครประเภทนี้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านนิสัยใจคอ หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต

วิภา กงกะนันท์ (2522 : 67) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับตัวละครว่า การศึกษาตัวละครก็เช่นเดียวกันกับสรรพสิ่งต่าง ๆ นั่นคือ เราต้องรู้ธรรมชาติของมัน หากตัวละครที่เราศึกษาเป็นคนที่เราต้องรู้จักชื่อ สกุล เพศ วัย เชื้อชาติ สัญชาติ บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา อุปนิสัย ความคิด ความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น พฤติกรรม และสาเหตุของพฤติกรรมเหล่านั้น

อิรวดี ไตลังคะ (2543 : 68) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับตัวละครว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบของการบันเทิงคดีที่มีเสน่ห์ที่สุด ตัวละครจะมีลักษณะอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับวิธีการสร้างตัวละครซึ่งมีหลายวิธี ดังนี้

1. การรู้จักลักษณะนิสัยตัวละครได้แก่ รู้ได้จากผู้เล่าเรื่องและรู้จักตัวละครอื่น ๆ ในเรื่อง
2. การได้รู้จักลักษณะนิสัยตัวละครทางอ้อม ได้แก่ รู้จักนิสัยจากการกระทำของตัวละคร รู้จักนิสัยของตัวละครจากบทสนทนา รู้จักนิสัยและทัศนคติของตัวละครจากความคิดของตัวละคร และรู้จักตัวละครจากการที่ผู้เขียนบรรยายลักษณะภายนอกของตัวละคร

วนิดา พรหมมาลี (2551 : 54) กล่าวว่า สิ่งสำคัญของตัวละครเอกที่สำคัญ คือ ต้องมีความเด่นกว่าตัวละครประเภทอื่น ไม่ว่าตัวละครจะมีรูปแบบที่ดูธรรมดา หรือไม่มีความโดดเด่นทางด้านรูปลักษณ์ แต่ก็ต้องการสร้างจุดเด่นอะไรเพื่อมาทดแทนสิ่งที่ขาดไปและสามารถทำให้ตัวเอกมีความเด่นที่สุดในเรื่องด้วย นอกจากนี้การวาดตัวละครประเภทนี้ สิ่งดีคือไม่ควรออกแบบให้ทรูหราเกินไป เพราะตัวเอกเป็นตัวละครที่วาดบ่อยและเป็นบรรทัดฐานของตัวละครตัวอื่น ๆ ควรออกแบบให้ดูสบายและวาดได้รวดเร็ว เพราะการออกแบบที่มีความละเอียดมากเกินไปนั้นนอกจากจะเสียเวลาในการสร้างตัวละครแล้ว ยังอาจทำให้พลาดในเรื่องการเก็บรายละเอียดเล็กน้อยของตัวละครได้บ่อย ๆ ด้วย ตัวละครรองประเภทตัวร้าย เป็นฝ่ายตรงข้ามกับตัวเอกมีความแตกต่างที่ตรงข้ามกับตัวเอกทั้งทางรูปลักษณ์ นิสัย ทั้งนี้เพื่อบ่งบอกว่าตัวละครทั้งสองฝ่ายมีความขัดแย้งกันแนวคิดแตกต่างกัน นอกจากนี้การสร้าง ตัวละครขึ้นอยู่กับยุคสมัยหรือช่วงเวลานั้น ตัวละครประกอบจะมีหน้าที่และบทบาทคอยสนับสนุนและช่วยเหลือตัวละครเอก อาจมีบุคลิกและลักษณะนิสัยที่ตรงกันข้ามเพื่อเติมในส่วนที่ตัวพระเอกหรือผู้ร้ายขาดไปให้ดูมีความน่าเชื่อถือขึ้น อีกทั้งยังเป็นตัวช่วยในการดำเนินเนื้อเรื่อง และเหตุการณ์ของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย

เอม อัจฉิตไพศาล (2552 : 49) กล่าวว่า ตัวละครหรือบุคลิกภาพ (Character) ถือว่าเป็นกุญแจหลักในการเล่าเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตัวละครต่าง ๆ นั้นเปรียบเสมือนอวัยวะในร่างกายที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อทำให้ร่างกายทำงานได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งความแตกต่างในแต่ละตัวละครนั้นขึ้นอยู่กับผู้แต่ง แนวเรื่อง และเนื้อเรื่องทั้งหมดที่แต่งขึ้นมา

สรุปว่า ตัวละครเป็นส่วนที่สำคัญมากของละครโทรทัศน์ ตัวละครแบ่งเป็นสองประเภทคือตัวละครแบบตายตัวกับตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ การแบ่งประเภทตามความสำคัญต่อเรื่องตัวละครแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ ตัวละครเอก ตัวละครรอง และตัวละครประกอบ ไม่ว่าแบ่งตามแบบไหน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับละครโทรทัศน์คือ ตัวละครเป็นกุญแจหลักของละครโทรทัศน์ ผู้ดูสามารถได้ความรู้และความบันเทิงโดยผ่านตัวละครในด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตของเนื้อเรื่องละคร และความคิดเห็นของผู้แต่งเรื่องนวนิยายที่นำมาเสนอผ่านละครโทรทัศน์

2.1.4 แนวคิดในการสร้างละครโทรทัศน์

วิธีการสร้างละครโทรทัศน์มีหลายด้าน นักวิชาการได้อธิบายไว้สรุปได้ดังนี้

วิมลวรรณ บุญจันทร์ (2549 : 45) กล่าวว่า วิธีการสร้างละครโทรทัศน์มี 3 ลักษณะคือสถานีจ้างบริษัทผู้ผลิตงานออกอากาศ สถานีขายเวลาให้บริษัทผู้ผลิตจัดการเองในลักษณะการจ้าง และการจ้างผู้ผลิตเฉพาะบุคคลตามหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ผู้จัด ผู้กำกับ ผู้เขียนบทหรือธุรกิจกองถ่าย เป็นต้น ซึ่งการสร้างละครโทรทัศน์เพื่อออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ สถานีโทรทัศน์เป็นผู้ดำเนินการผลิต ผู้ผลิตดำเนินงานร่วมกับสถานีโทรทัศน์หรือผลิตเอง และการเช่าเวลาจากทางสถานี

สุทธิ ชัดติยะ (2544 : 16-17) กล่าวว่า การสร้างละครโทรทัศน์ต้องดำเนินการ 3 กระบวนการ คือ กระบวนการเทคนิคการสร้างและวัสดุอุปกรณ์ กระบวนการจัดสรรบุคลากร การสร้างและกำหนดบุคลากรด้านต่างๆ และกระบวนการสร้างรายการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนรายการสำเร็จรูป แต่ละกระบวนการย่อยประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ มี 4 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวางแผนสร้าง การเตรียมการสร้าง ขั้นตอนการสร้าง และขั้นประเมินคุณภาพรายการ

ในด้านขั้นตอนการวางแผน เริ่มต้นด้วยการแสวงหาความคิด การกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์ผู้ชม การวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูล การเขียน การกำหนดฉากและวัสดุประกอบฉาก การกำหนดวัสดุรายการ การกำหนดผู้แสดง การจัดทำแผนผังเวทีและไฟ และจัดทำงบประมาณ ในด้านการเตรียมการสร้างคือ เตรียมสิ่งที่ได้วางแผนไว้มาสร้าง ผลิตละครโทรทัศน์ ครอบคลุมสิ่งที่วางไว้ มีบุคลากร สถานที่ถ่ายทำอุปกรณ์ฉาก วัสดุประกอบฉาก วัสดุกราฟิก และวัสดุรายการ ผู้แสดง เสียงและแสง และการติดตั้งขั้นสุดท้าย ในขั้นดำเนินการสร้างต้องตัดสินใจวันเวลาที่ผลิตสร้างก่อนขึ้นชื่อ ในด้านขั้นประเมินคุณภาพรายการต้องประเมินรายการเพื่อปรับปรุง

ไพโรจน์ ติรณธนากุล, นิพนธ์ ศุกศรี และขจรรัตน์ ปียกุล (2528 : 76-82 อ้างถึงใน วิชัย โรจนานนท์, 2535 : 11-13) กล่าวว่าวิธีการสร้างละครโทรทัศน์ตามลำดับมีดังนี้ กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายที่ชัดเจน รวบรวมข้อมูลและเอกสาร คัดเลือกข้อมูลและเอกสาร การเขียนบทโทรทัศน์ การเตรียมบันทึกเทปโทรทัศน์ งานศิลป์ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการสาธิต การทดลอง การบันทึกเทปโทรทัศน์ การตัดต่อ การบันทึกเสียง การตรวจและแก้ไขก่อนนำไปใช้ การนำรายการโทรทัศน์ไปใช้ และการประเมินผลรายการโทรทัศน์

สรุปว่า วิธีการสร้างละครโทรทัศน์คือ การผลิตรายการตามเป้าหมายและงบประมาณของการสร้างละครโทรทัศน์ มีการเลือกข้อมูลต่าง ๆ การเตรียมบุคลากร อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการมาใช้ ถ่ายทำเป็นละครโทรทัศน์เป็นตอน ๆ แล้วตัดต่อเป็นละครโทรทัศน์ตามภาพที่ต้องการ โดยผ่านฝ่ายศิลป์เพื่อให้เนื้อหาเชื่อมต่อกันเป็นเรื่องราวละครโทรทัศน์

2.1.5 อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์

อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์มีมากมาย ทั้งด้านดีและด้านไม่ดี จึงมีนักวิชาการหลายท่านที่เคยกล่าวถึงอิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์ ดังนี้

ฟรินซ์ ริดล์ (Fritz Redl. อ้างถึงใน ศศิธร อภิสิริรัตน์. 2541 : 3) กล่าวว่าโทรทัศน์มีผลกระทบต่อเด็ก 4 ด้าน คือ

1. ผลกระทบทางกายภาพ (Physical Effect) เป็นผลกระทบที่ไม่เด่นคือ โทรทัศน์จะมีผลทางร่างกายต่อเด็กต่อเมื่อดูโทรทัศน์ใกล้เกินไป หรือดูในแสงสว่างไม่เพียงพอ

2. ผลกระทบทางอารมณ์ (Emotional Effect) โดยธรรมชาติของเด็กจะชอบรายการที่มีเนื้อหาตื่นเต้นสนุกสนาน ซึ่งเป็นรายการมีผลต่ออารมณ์ของเด็ก ดังนั้นหากละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาแสดงถึงความรุนแรง เด็กก็จะรับรู้ถึงความรุนแรงและความหวาดกลัว ซึ่งเด็กอาจคิดว่าเป็นความจริง

3. ผลกระทบทางสติปัญญา (Cognitive Effect) ละครโทรทัศน์จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เพื่อที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ดังนั้นรายการละครโทรทัศน์จึงควรเสนอภาพจากชีวิตจริงของผู้ใหญ่เพื่อให้เกิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและเพื่อให้เด็กได้ปรับเข้ากับชีวิตต่อไป

4. ผลกระทบทางพฤติกรรม (Behavioral Effect) โทรทัศน์มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ชม โดยเฉพาะเด็กซึ่งมีอิทธิพลในทางอ้อมคือ ทำให้เด็กเกิดการจดจำและเลียนแบบ

ศศิธร อภิสิริรัตน์ (2541 : 6) กล่าวว่า หากเด็กได้ดูรายการละครโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมก็อาจจะส่งผลเสียต่อเด็กเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กยังไม่มีวิจารณญาณในแยกแยะสิ่งที่ถูกหรือผิด และไม่สามารถควบคุมตัวเองได้อย่างผู้ใหญ่ โดยเฉพาะละครโทรทัศน์ที่นำเสนอความรุนแรงก้าวร้าว อาฆาตพยาบาท ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม หรือมีแนวโน้มในทางชั่วร้ายก็อาจส่งผลกระทบต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็ก เพราะโดยธรรมชาติของเด็กมักชอบที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ ดังนั้น การเลียนแบบพฤติกรรมในละครโทรทัศน์จึงเป็นเรื่องง่าย และเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับเด็ก โดยเฉพาะหากไม่มีครูอธิบายหรือพ่อแม่ไม่ชี้แจงให้ฟังถึงสิ่งที่ดีและไม่ดี

เดฟเฟอร์ (Defleur. 1964 : 55 อ้างถึงใน จรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ. 2535 : 4) กล่าวว่า นอกจากละครโทรทัศน์จะให้ความบันเทิงเป็นหลักแล้ว ยังมีอิทธิพลทางอ้อม ละครโทรทัศน์ยังเป็นแหล่งความรู้ ซึ่งทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่สอนให้รู้ถึงการปฏิบัติตัวในสังคม ละครโทรทัศน์จึงเป็นตัวแทน (Socializing Agent) ที่บอกสมาชิกในสังคมให้รู้ถึงเป้าหมาย ค่านิยม บทบาท และแบบอย่างของสังคมโดยวิธีทางอ้อม ผู้ชมโทรทัศน์จึงเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ในลักษณะที่ไม่รู้ตัว

นอกจากนี้ ละครโทรทัศน์ยังอาจจะมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ ดังที่นักวิชาการได้อธิบายไว้ดังนี้

วิมลวรรณ บุญจันทร์ (2549 : 3) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลทั้งตรงและทางอ้อมแก่สังคม เช่น ด้านการเมือง ละครโทรทัศน์เป็นสื่อเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจเรื่องของการเมือง และได้มีการนำนโยบายชาตินิยม นโยบายต่อต้านการก่อการร้าย และยาเสพติดสอดแทรกอยู่ในละครโทรทัศน์ เช่น ละครที่นำเสนอในวันสำคัญ อาทิ วันกองทัพไทย วันปิยมหาราช

สำหรับในด้านเศรษฐกิจ เภาวิภา ภมรสถิตย์ (2528 : 17) กล่าวว่าละครโทรทัศน์ถือเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้สังคมและประเทศชาติ เพราะเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหลายอาชีพ เช่น เสื้อผ้า รถเช่า คนเขียนบท นักแสดง รวมทั้งการขายโฆษณาจากผู้อุปถัมภ์รายการ ทำให้เกิดการหมุนเวียนในระบบการเงินของประเทศนับเป็นธุรกิจสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญมาก

ในด้านผลกระทบของละครโทรทัศน์ต่อผู้ชม มีผลทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ โดยเฉพาะผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชน เพราะเด็กอาจจะจดจำเนื้อหาละครโทรทัศน์โดยเฉพาะเรื่องเพศ การอาฆาตพยาบาท และความรุนแรงก้าวร้าว เกิดการเลียนแบบตามละครโทรทัศน์ แล้วทำร้ายต่อสังคมหรือต่อผู้อื่น นอกจากนี้ ละครโทรทัศน์ยังมีอิทธิพลต่อสังคมในด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดผลกระทบทางอ้อมแก่ประชาชนเช่นกัน

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์มีผลสะท้อนและผลกระทบต่อผู้ชมสองด้านคือ ด้านที่ดี กับด้านที่ไม่ดี ในด้านที่ดีคือ ละครโทรทัศน์ให้ความบันเทิง ให้ความรู้ และสืบทอดประเพณีของคนในสังคม สั่งสอนมนุษย์เราให้รู้จักปฏิบัติหน้าที่ในสังคม และให้กำลังใจแก่ผู้ชมที่จะต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิตทุกด้าน ส่วนด้านไม่ดี ละครโทรทัศน์มีผลกระทบต่อเด็ก โดยเฉพาะการมีอิทธิพลต่อจิตใจและความรุนแรงก้าวร้าว ซึ่งเป็นอันตรายต่อสังคม การเมือง และเศรษฐกิจในทางอ้อม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมกับละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับสังคม และเป็นภาพสะท้อนของสังคมในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

อภิญา ศรีรัตนสมบูรณ์ (2534 : 1-2) กล่าวถึงความสัมพันธ์โทรทัศน์กับสังคมว่า ละครโทรทัศน์เป็นรายการเพื่อความบันเทิงประเภทหนึ่งที่น่าสนใจเรื่องราวต่าง ๆ จากเค้าโครงเรื่องจริงหรือแต่งขึ้นจากจินตนาการ เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม จึงถือได้ว่าละครโทรทัศน์เป็นสื่อสะท้อนสิ่งที่มีและสิ่งที่

เป็นอยู่ในสังคมให้ผู้อื่นได้รับรู้ และในขณะที่เดียวกันก็สร้างภาพแห่งความเป็นจริงในสังคมขึ้นมาใหม่ โดยการเลือกว่าจะเสนอเนื้อหาประเภทใด และให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในสื่ออย่างไร

กาญจนา แก้วเทพ (2541 : 283) กล่าวว่า หน้าทีละครโทรทัศน์ มิได้เป็นเพียงความบันเทิงช่วยยามเท่านั้น แต่มีหน้าที่และผลกระทบในระยะเวลายาวต่อมา ส่งเสริมคุณค่าบางอย่างของสังคม เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ธรรมะย่อมชนะอธรรม การรักสันติ และการให้อภัย เป็นหนทางแก้ปัญหาที่ดีกว่าการอาฆาตเค้น หรือการรักษาพรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ดีสำหรับผู้หญิง เป็นต้น ละครโทรทัศน์เป็นตัวที่กำหนดหน้าที่และจำกัดบทบาทของพฤติกรรมคนในสังคม เช่น อนุญาตให้ผู้ชายสามารถมีภรรยาหลายคนถ้าหากมีฐานะทางเศรษฐกิจที่สามารถเลี้ยงดูได้ ผู้หญิงมีสามีคนเดียว ลูกต้องมักคณูญตอบแทนต่อพ่อแม่ เป็นต้น บางทีหน้าที่ของละครโทรทัศน์อาจจะเป็นเวที (Forum) มาอภิปรายประเด็นที่อ่อนไหว (Sensitive) เช่น เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เรื่องรักร่วมเพศ เรื่องปัญหาครอบครัวแตกแยก เป็นต้น

ศศิลักษณ์ แจ่มสุข (2538 : 1-4) ได้กล่าวว่าละครโทรทัศน์กลายเป็นวัฒนธรรมมวลชนในสังคม ซึ่งจะเป็นทั้งสิ่งที่สะท้อนถึงโครงสร้างและค่านิยมของสังคม ในขณะที่เดียวกันก็ธำรงรักษาโครงสร้างและค่านิยมนั้นไว้ให้สืบทอดต่อไปด้วยกระบวนการปลูกฝังอย่างไม่รู้ตัวและละครโทรทัศน์ทำหน้าที่เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้นด้วยการเสนอสิ่งที่เราไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น เปรียบเสมือนเป็นโลกแห่งประสบการณ์ของผู้ชม กล่าวคือมีอิทธิพลต่อผู้ชมแล้ว ละครโทรทัศน์ยังสะท้อนสภาพของสังคม ความคิดจิตใจของมนุษย์ วัฒนธรรม และความเชื่ออันเป็นสาระที่คนทำอยากบอกคนดู นอกจากนี้แล้วยังมีการเน้นสิ่งที่คนอยากเห็นในสังคมของตน หรือบางครั้งเป็นสิ่งที่สังคมต้องการลงโทษหรือปิดบัง ละครโทรทัศน์ไทยในฐานะวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของสังคมจึงได้สะท้อนถึงสังคมและบุคลิกภาพของคนไทยด้วย

สรุปว่า ความสัมพันธ์ของสังคมกับละครโทรทัศน์ คือละครโทรทัศน์เป็นสื่อสะท้อนวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต และปัญหาของสังคม นอกจากนี้ยังทำให้เข้าใจโลกของเรา ส่งเสริมจิตใจมนุษย์ ให้มีคุณภาพที่กตัญญูและรู้ตอบแทน ส่งผลให้สังคมเราสดใส แม้ว่าเรื่องราวละครโทรทัศน์จะกล่าวถึงสังคมเป็นเล็ก ๆ แต่ก็เหมือนกับสภาพสังคมโดยภาพรวม การดูเรื่องราวละครโทรทัศน์จึงเหมือนการมองเห็นภาพสังคมที่สื่อผ่านเรื่องราวและตัวละคร

2.3 วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

คนไทยเชื้อสายจีนคือผู้ที่เกิดที่เมืองไทย มีเชื้อสายของคณอพยพคณจีน หรือคณจีนโพ้นทะเล จึงเรียกคณที่มีลักษณะเช่นนี้ว่า คณไทยเชื้อสายจีน เมื่อคณไทยเชื้อสายจีนอยู่เมืองไทยเป็น

เวลานาน ก็ทำให้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตัวเองผสมผสานกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทย ซึ่งมีผลงานการศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านต่าง ๆ มีสาระสำคัญดังนี้

ชวน เพชรแก้ว (2550 : 13) ได้ศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตคล้ายคลึงกับชาวปักษ์ใต้ทั่วไป เนื่องจากได้ผสมปนเป่ด้านเชื้อชาติกับชาวไทยมาเป็นเวลานาน การดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาวจีนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณี

วัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ การประกอบอาชีพ ภาษา และการศึกษาเล่าเรียน อาหารการกิน การแต่งกาย ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ชาวไทยกลุ่มนี้ประกอบอาชีพตามความถนัดของแต่ละบุคคลอาชีพที่สำคัญ ได้แก่ อาชีพด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม นอกจากนั้นชาวจีนบางกลุ่มก็ยังประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น การรับราชการ ทุนความแพทย์ และนักการเมือง ด้านภาษาและการศึกษาเล่าเรียนพบว่า ชาวจีนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียนภาษาจีนและภาษาอังกฤษ

ในส่วนของอาหารการกิน โดยภาพรวมแล้วมีวัฒนธรรมการกินที่คล้ายกับชาวไทยทั่วไป เนื่องจากเข้ามาอยู่ร่วมปะปนกับชาวไทยหลายชั่วอายุคน จึงเกิดการปนเป่ด้านวัฒนธรรมการกิน อาหารจีนที่เป็นที่นิยมประกอบด้วยอาหารคาว ได้แก่ ก๋วยเตี๋ยว แกงจืด ต้มจับฉ่าย ต้มปลา เต้าหู้ทอด ข้าวขาหมู เป็นต้น อาหารหวาน ได้แก่ เกาลัดเชื่อม เจาก๊วย เปะก๊วย ขนมไข่ เป็นต้น และอาหารว่าง ได้แก่ น้ำชา โอเลี้ยง กาแฟ ซึ่งการรับประทานอาหารว่างมักรับประทานคู่กับชาลาเปา และขนมจีบ

ในด้านการแต่งกาย ชาวไทยเชื้อสายจีนมีวัฒนธรรมการแต่งกายคล้ายกับชาวไทยทั่วไป กล่าวคือการแต่งกายส่วนใหญ่นิยมแต่งกายตามอาชีพและความชอบของแต่ละคน โดยทั่วไปแล้วชาวไทยเชื้อสายจีนมักแต่งกายสุภาพ นิยมเสื้อผ้าสีฉูดฉาด เน้นความสดใส สีที่นิยม ได้แก่ สีแดง และสีทอง สำหรับวัฒนธรรมเกี่ยวกับประเพณี ประเพณีของชาวจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างเหนียวแน่น ได้แก่ การไหว้เจ้า การทิ้งกระดาษวิญญาณ ตรุษจีน กินเจ และเซ็งเม้ง ในส่วนของการไหว้เจ้า เป็นประเพณีที่ลูกหลานชาวจีนทุกคนปฏิบัติสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ

วงศ์เดือน ภาณุวัฒนากุล (2552 : 8) กล่าวว่าคนไทยเชื้อสายจีนนั้นมีลักษณะเฉพาะหรือมีอัตลักษณ์คือ ผูกติดความเชื่อของวัฒนธรรมบรรพบุรุษจีน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นเรื่องความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นถิ่น และวัฒนธรรมสมัยนิยมที่ปะปนอยู่ในพื้นที่ โดยแสดงออกผ่านพิธีกรรมและความเชื่อ ซึ่งจะให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของคนไทยเชื้อสายจีน ที่มีส่วนหนึ่งได้ผูกโยงกับบริบททางสังคมและอีกส่วนหนึ่งก็ผูกโยงกับผู้คนกลุ่มต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

จงจิต กล่อมสิงห์ (2546 : 2) กล่าวว่า คนไทยเชื้อสายจีนใช้พิธีกรรม วัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งภาษาด้วย ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในต่างแดนได้รับรู้และเรียนรู้ถึงความสำคัญของวัฒนธรรม ก็ยังคงปฏิบัติตามพิธีกรรมที่ตนเองได้เคยปฏิบัติเสมอมาในดินแดนของตน และได้สืบทอดวิถีปฏิบัติแห่งตนให้แก่ลูกหลานรุ่นต่อ ๆ มา แม้ว่าคนไทยเชื้อสายจีนได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาช้านาน และได้สัมผัสข้ามเชื้อชาติ สมรสกับคนไทย แต่ชาวจีนก็คงรักษา สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อดั้งเดิมส่วนใหญ่แห่งตนไว้ได้ นอกจากนี้ ชาวไทยเชื้อจีนรุ่นใหม่เกือบจะพูดและอ่านภาษาจีนไม่ได้แล้ว แต่ก็ยังคงวิถีชีวิตและมีแนวการปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่ยังคงปรากฏร่องรอยของความเชื่อในอดีตที่ชนรุ่นก่อนได้นำเข้ามาปฏิบัติให้เห็นอยู่ในสังคม

สรุปได้ว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมตามแบบบรรพบุรุษที่เป็นแบบดั้งเดิมและวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตและวัฒนธรรมแบบเดิมเช่นการไหว้เจ้า การเลี้ยงลูก และสั่งสอนให้มีความกตัญญู เป็นต้น ส่วนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลง เช่น ในด้านการกิน เปลี่ยนเป็นแบบไทย ชอบกินกับข้าวผักที่ไม่สุก ในด้านการแต่งกายเปลี่ยนแปลงจากชุดจีนเป็นชุดไทยและชุดสากล และในด้านครอบครัวที่มีความรักจะรักเดียวใจเดียว เปลี่ยนแปลงเป็นมีคู่ครองหลายคนในเวลาเดียวกัน เป็นต้น

2.4 ประวัติและผลงานของนักเขียนนวนิยายที่ดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์

การศึกษาละครโทรทัศน์เรื่องหงส์เหนือมังกร เสน่ห์นางจิว และมงกุฎดอกส้ม เป็นผลงานการประพันธ์ของนักเขียนวิศวานาด ถ้ายเถา สุจริตกุล และภราดร ศักดา ซึ่งมีประวัติและผลงานดังนี้

2.4.1 ประวัติและผลงานของผู้แต่งเรื่องหงส์เหนือมังกร วิศวานาด

คารวณี สุนทรนนท์ (2552 : ออนไลน์) ได้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2552 กล่าวว่า วิศวานาด มีชื่อจริงว่า ประพนธ์ วิวิฒนพร เขาเกิดที่นครพนม สมัยเขายังเป็นเด็ก ๆ เขาเป็นคาทอลิกแล้วยังปรามาสพระสงฆ์ แต่ครั้งได้พบปาฏิหาริย์ของหลวงปู่มั่น อจาโร ก็ประหลาดใจ จากนั้นเขาเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธอย่างจริงจังตามคำทนาย

เมื่อเขาอายุเพียง 16 ปีพ่อของเขาเสียชีวิต วิศวานาดจึงได้ค้นพบสัจจะว่า ทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนเป็นเรื่องไร้สาระ เขาฝึกสมาธิอย่างจริงจังแล้วยังมีความเชื่อว่าเวทมนตร์คาถาเป็นอีกสาขาหนึ่งของจิต

เขาเริ่มศึกษาที่บ้านเกิด ต่อมาได้เข้าเรียนและสำเร็จการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อสำเร็จการศึกษา เขาได้ทำงานหลายตำแหน่ง ทั้งฝ่ายศิลป์ของหนังสือเขียนการ์ตูน เขาเคยเขียนการ์ตูนเล่มละ 3 บาท 5 บาทขายในขณะที่เรียนหนังสือ โดยใช้นามปากกาว่า แม้ว (หลังคอย) รวมถึงการเขียนการ์ตูนล้อการเมืองในหนังสือมาตุภูมิธุรกิจอีกด้วย การทำโฆษณา การทำหนังสือ การเป็นซัพเอดิเตอร์ (Sub Editor) ของหนังสือพิมพ์มาตุภูมิธุรกิจ และมาตุภูมิรายวัน ทำให้เขาได้พบกับทมยันตี ซึ่งแนะนำว่าเขาจะเป็นนักเขียนได้ จึงทดลองเขียนเรื่องสั้นเรื่องแรกส่งให้นิตยสารซ็อนรี ต่อมาได้ปิดกิจการจึงเขียนตอนที่สองส่งให้นิตยสารสกุลไทย ทมยันตีสนับสนุนให้เขียนนวนิยายเรื่องยาวเรื่องแรกคือ “ร่าง” ใช้นามปากกาว่า ภูเตศวร เรื่องต่อมาคือ “นาฏกรรมอำลา” ใช้นามปากกาวิศวานถเป็นครั้งแรก

เมื่ออายุเพียง 30 ปี เขาเขียนนวนิยายอิงธรรมชาติเรื่อง “ร่าง” ซึ่งได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง อันที่จริงเรื่องร่างนี้ เขาเขียนพร้อมกันกับเรื่องนาฏกรรมอำลา แต่เรื่องหลังจบก่อน เพราะลงในสกุลไทยรายสัปดาห์ขณะที่เรื่องร่าง ลงตีพิมพ์กุลสตรีรายปักษ์ เขาได้เล่าให้ฟังว่าร่างเป็นหนังสือปกแข็ง 2 เล่มจบ มีความหนารวมกว่า 600 หน้า เป็นผลงานเขียนที่ผู้ใหญ่ยกย่องและแนะนำให้เด็ก ๆ อ่านเพราะเขานำธรรมชาติไว้มาก บอกให้รู้ว่าเขาศึกษางานนี้อย่างละเอียดระดับหนึ่ง

ผลงานนวนิยายหลายเรื่องได้นำมาสร้างเป็นบทละคร โทรทัศน์เผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์ช่อง 7 ที ถึงสองเรื่องคือ หัวใจและไถปิ่น และดาวคนละดวง รวมถึงหนังสือเหน็บมังกกร มังกรเดียดาย หัวใจนี้เพื่อเธอ นอกจากนี้ยังเขียนบทประพันธ์ที่ใช้นามปากกา วิศวานถ คือ รักนิรันดร์ในอ้อมกอดแห่งทะเล เทพบุตรกันซอหย ดอกรักที่โรยรา กว่าที่จะถึงวันนี้ของทมยันตี และกฎของเสือปัจจุบันนอกจากจะมิงงานเขียนนวนิยายออกอย่างต่อเนื่องแล้ว ยังมีบทความทางด้านพระพุทธศาสนาที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธศาสนาได้ง่าย ตีพิมพ์ในนิตยสารขวัญเรือน ในคอลัมน์ “ธรรมะ 5 นาที โดยภูเตศวร” นอกจากนี้ เขายังนำพาผู้คนทำงานบุญงานกุศลอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งนำพาญาติมิตรญาติธรรมไปปฏิบัติธรรมเรื่อยมาเป็นเวลายาวนาน

2.4.2 ประวัติและผลงานของผู้แต่งเรื่องมงกุฎดอกส้ม ถ่ายเถา สุจริตกุล

สำนักอรุณ (2552 : คำนำ) ได้ตีพิมพ์ประวัติ ถ่ายเถา สุจริตกุล ในหนังสือดอกส้มสีทองว่าถ่ายเถา สุจริตกุลสำเร็จการศึกษาเบื้องต้นจากโรงเรียนมาแตร์เดอี และวัฒนาวิทยาลัย จากนั้นได้ไปศึกษาต่อที่ Winkfield Place ประเทศอังกฤษ และ Notre Dame University ประเทศสหรัฐอเมริกา และหลังจากสมรสกับศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุจริตกุล เธอจึงใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศ ในฐานะภริยาเอกอัครราชทูตประจำประเทศต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มประเทศเบนลักซ์ (เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม และลักเซมเบิร์ก) ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส โปรตุเกส อิตาลี กรีซ และอิสราเอล

ก่อนที่จะมาเขียนนวนิยาย ถ่ายเถา สุจริตกุลทำงานด้านแปลมาก่อน โดยแปลทั้งเรื่องสั้น และนวนิยายจากต้นฉบับภาษาอังกฤษของ S. P. Somtow หรือสมเถา สุจริตกุล (ลูกชาย) ดีพิมพ์ใน นิตยสารต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2533

ถ่ายเถา สุจริตกุล เคยใช้ชีวิตอยู่ที่ซานฟรานซิสโก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทำงานให้กับ Golden Gate University School of Law ในตำแหน่ง Assistant Director Summer Law Study Program สำหรับนักศึกษาอเมริกันและต่างชาติที่เข้ามาศึกษาวิชากฎหมายในกรุงเทพฯ ระหว่างปิดภาคฤดูร้อน ปัจจุบันพำนักอยู่ในประเทศไทย

ผลงานของ ถ่ายเถา สุจริตกุล ที่เขียนนวนิยายเรื่องมงกุฎดอกส้มกับดอกส้มสีทองและ ลงตีพิมพ์เป็นตอน ๆ ในนิตยสารแพรว สองเรื่องนี้มีเนื้อหาสืบต่อกัน มงกุฎดอกส้มเป็นเรื่อง ตอนที่หนึ่ง ดอกส้มสีทองเป็นเรื่องต่อตอนที่สอง สองเรื่องนี้ได้นำมาถ่ายทำเป็นละครโทรทัศน์ที่มี ผู้ชมติดตามชมสูงสุด และคนไทยนิยมสนใจดูมากที่สุด

2.4.3 ประวัติและผลงานของผู้แต่งเรื่องเสน่ห์นางจิว ภราดร ศักดา

ภราดร ศักดา ชื่อจริง พร ธิติพัฒน์พงษ์ เกิดวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2475 ณ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีอายุประมาณสิบสี่ปี ทำอาชีพขับเรือยนต์ค้าขายกับญี่ปุ่นอยู่ที่แม่น้ำแคว กาญจนบุรี แล้วเข้ามาผจญกับเจ้าพ่อบางนกแขวก เมื่อต้องเรือจากแม่กลอง ก็มักจะจอดเรือพักอยู่แถวคลองอ้อมอันเป็นบ้านของนักหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงคือ ถนอม อัครเศรณี แล้วเดินทางเข้ามากรุงเทพฯ เป็นนายท้ายเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาและที่แม่น้ำบางปะกง จนสุดท้ายไปเป็นกัปตันเรือทะเลตั้งแต่อายุยังไม่ถึงสิบแปดปี จากประสบการณ์ที่ได้ผจญภัยกับสงครามอันหฤโหด จึงเขียนนวนิยายเกี่ยวกับเรื่องสงครามขึ้นชื่อ “แสงเพลิงที่เกริงทอ” ในปี 2539 บริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ นำมาสร้างละครมี ธี เส้าเขียน ดาราชื่อดังจากฮ่องกงมาร่วมแสดงเป็นทหารญี่ปุ่น

ต่อมาได้เดินทางกลับไปบ้านเกิด มีความมุ่งมั่นจะเป็นนักหนังสือพิมพ์และนักประพันธ์ จึง ย้อนเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ใหม่อีกครั้ง โดยอาศัยนั่งมาบนหลังคาร์ถไฟ เพราะมีผู้โดยสารล้นตู้รถ พอถึงกรุงเทพฯ ไม่มีที่อยู่จึงเป็นซิงคั้ง หรือช่างเงินช่างทองอยู่ที่สี่กั๊กพระยาศรี พักอาศัยอยู่กับคนจีน ช่วงนั้นเพิ่งจะเลิกการวิวาทกับแบบ “เลี้ยะพะ” ที่เขาวราช คนไทยไม่สามารถเข้าไปที่นั่นได้ แต่เขาสามารถเข้าไปได้ เพราะสนิทสนมกับคนจีน ในเหตุการณ์จลาจลเลี้ยะพะนี่เอง เขาได้เก็บ ประสบการณ์ไว้ถึงสิบปีเศษ แล้วนำมาเขียน “มังกรเขาวราช” พิมพ์โดยสำนักพิมพ์สยามอินเตอร์บุ๊ค ซึ่งอยู่บริเวณสี่กั๊กพระยาศรี วังบูรพาฯ เป็นที่เขามาเดินเล่นในยามหยุดงาน เขาจึงมีโอกาสเข้าวงการ หนังสือพิมพ์และพบกับกร ถนอมทรัพย์ และเพื่อน ๆ อีกหลายคน การที่เป็นคนหลังวังมาตั้งแต่ ครั้งกระนั้น จึงได้ประสบการณ์เขียนสารคดี “รวมคนดังหลังวัง”

ภราดร ศักดาได้เข้าร่วมงานหนังสือพิมพ์โดยทำงานกับ ม.ล. วัลลภ นวรัตน์ นักเขียนรุ่นพี่กับ ก.แก้วประเสริฐ และสุรพล โทณะวนิก สมโภช ล้ำพงษ์ ซึ่งพักอาศัยอยู่ที่หลังโรงละครศาลาเฉลิมไทยและที่วัดแคนางเลิ้ง เขาทำงานทำหนังสือ “เฉพาะกิจ” ให้แก่ภาพยนตร์ที่เข้าฉายทั้งเฉลิมกรุงและเฉลิมบุรี ต่อมาทำหนังสือ “จ.ส.ช.รายสัปดาห์” และเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ “เพลินจิตต์รายสัปดาห์” รวมทั้งมีโอกาสมิพม์นิยายที่สุวัฒน์ วรดิลก เขียนครั้งแรกจากในเรือนจำเรื่อง “ดวงใจคนดี” โดยใช้นามปากกา “สีวะ รณชิต” ต่อมาเข้าร่วมเขียนบทละครโทรทัศน์กับสาหัส บุญหลง ที่ออกเผยแพร่ทางช่อง 7 (ช่อง 5 ปัจจุบัน) อยู่ระยะหนึ่ง ชีวิตก็หันเหไปทำงานช่วยเหลือเพื่อน ๆ สร้างภาพยนตร์

ภราดร ศักดามีส่วนร่วมในการก่อตั้งหนังสือพิมพ์ ได้แก่ นิตยสาร ดรุณี (2509) หญิงไทย ในเครือ สกุลไทย (2518) แม่บ้าน (2524) เพื่อนหญิง (2427) นอกจากนี้ เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นบรรณาธิการนิตยสาร เพื่อนหญิง (2519) และเป็นบรรณาธิการสำนักพิมพ์หมึกจีน (2538)

เมื่อปี 2500 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการปฏิวัติและยึดครองอำนาจได้ประกาศปิดหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ ภราดร ศักดาจึงหันไปทำงานด้านวิทยุ เขียนบทละครวิทยุ เป็นช่วงที่คณะ “กันตนา” เพิ่งเริ่มจัดละครวิทยุ นอกจากนั้นยังเข้าทำงานที่บริษัท “บูรพาโฆษณา” ภราดร ศักดาเป็นผู้นำนักเขียนกลุ่มหนึ่งมาช่วยอุทธรณ์ พลกุลทำหนังสือพิมพ์ในฐานะเป็นที่ปรึกษา นสพ. “ไทยรัฐ” และมีแนวคิดรวบรวมนักเขียนตั้งเป็น “ชมรมนักเขียน 5 พฤษภา” ซึ่งได้พัฒนามาเป็นสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ในเวลาต่อมา

ผลงานการเขียนหนังสือของภราดร ศักดา เขาเขียนนวนิยายจำนวนมากโดยใช้นามปากกาต่าง ๆ เขาได้รับคัดเลือกจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศให้แปลเป็นภาษาอังกฤษเป็นครั้งแรกเมื่อ 2515 คือ นวนิยาย เรื่อง “คืนคำที่เมียวดี” โดยมีนักเขียนคนอื่น ๆ ที่ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น วิชาส มณีวัต “นราวดี” อาจิณ ปัญจพรรค์ ฯลฯ

นวนิยายเด่น ๆ ที่นำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์แล้ว มีเรื่องแสงเพลิงที่เกริงทอเสน่ห์นางจิว ฉันทรักผิวเขา สุดฟ้าอิรวดี กลิ่นแก้วดำหนักข้าว และที่ตีพิมพ์ออกเผยแพร่คือ รักข้ามแผ่นดิน สายรักสิบสองปันนา เจ้าสัว หมอกใหม่ปลายฟ้า ผู้ดีเขาวราช มังกรเขาวราช เก้าเก็ดตะวา และอีกหลายเรื่อง (ภราดร ศักดา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ Tan Xiao เป็นผู้สัมภาษณ์)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทยมีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาพสะท้อนสังคมกับละครโทรทัศน์

ภาพสะท้อนสังคมในละครโทรทัศน์โดยเฉพาะด้านเนื้อหาและภาพ ซึ่งแสดงว่าสังคมกับละครโทรทัศน์สัมพันธ์กัน มีงานวิจัยเกี่ยวข้องจำนวนน้อย เท่าที่ศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

จรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ (2535) ศึกษาวิจัยอาชีพของสตรีในละครโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบประเภทของอาชีพ การนำเสนอ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการกำหนดประเภทอาชีพและลักษณะการนำเสนอ อาชีพของสตรีในละครโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพละครโทรทัศน์สะท้อนให้เห็นอาชีพผู้หญิงในสังคมส่วนใหญ่เป็นอาชีพบริหารที่ไม่ค่อยสำคัญ ได้แก่ อาชีพแม่บ้าน คนรับใช้ เลขานุการ นักประชาสัมพันธ์โรงแรม ส่วนการนำเสนอภาพของละครโทรทัศน์สะท้อนให้เห็น อาชีพของตัวละครหญิงในสังคมถูกนำเสนอในลักษณะที่เป็นเพียงองค์ประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ ของตัวละคร สถานภาพการแต่งงานหรือเป็น โสดของตัวละครหญิงสำคัญกว่าการมีอาชีพ เป็นต้น

ชื่นฤดี วัชรเดชะ (2539) ศึกษาวิเคราะห์บทบาททางสังคมของตัวละครคนใช้ในละครโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการนำเสนอบทบาททางสังคมของตัวละครคนใช้ในละครโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า การนำเสนอบทบาททางสังคมของตัวละครคนใช้ในละครโทรทัศน์ เป็นการใช้ภาพเหมารวมตัวละครคนใช้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีหน้าที่ทำงานต่าง ๆ หรือเป็นที่เลี้ยงเด็ก ในทางตรงข้ามคนรับใช้ชายจะทำงานที่ใช้แรงงานหรือทักษะ โดยการสร้าง การรับบทบาททางสังคมนำเสนอผ่านระบบสัญลักษณ์เครื่องแต่งกาย ลักษณะตัวละคร ปฏิสัมพันธ์ และการใช้ภาษา เป็นต้น

สรุปว่า มีงานวิจัยศึกษาวิเคราะห์พบว่าภาพของละครโทรทัศน์สามารถสะท้อนให้เห็นบุคคลหรือตัวละครในสังคมมีบทบาทหน้าที่อย่างไร และสิ่งที่เกิดขึ้นของมนุษย์ เพราะภาพของละครโทรทัศน์เป็นการตัดมาจากชีวิตมนุษย์จริงที่มีเนื้อหาแท้จริงหรือว่าเคยเกิดขึ้น ซึ่งสามารถมองเห็นการประกอบอาชีพและสถานภาพของตัวละครในสังคม และสภาวะสังคมในเวลานั้น รวมทั้งยังทำให้เห็นสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งผู้ชมจะเข้าใจสังคมได้อย่างชัดเจน

2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

มีงานวิจัยที่วิเคราะห์ภาพสะท้อนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน ดังนี้

ฉัตรรัตน์ มินชัยนันท์ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของนักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีน รวมถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตและครอบครัว การดำเนินธุรกิจ หลักศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ และเพื่อได้ข้อสรุปถึงปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า นักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนมี

ความยากลำบากอย่างมากในอดีต ต้องมีความขยัน อดทน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบ ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต ในครอบครัวและการดำเนินธุรกิจ ส่วนแนวทางการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ นอกจากความซื่อสัตย์สุจริต นักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนได้ให้ความสำคัญกับการรักษาชื่อเสียงและเครดิตเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการทำธุรกิจ และเชื่อว่าพนักงานทุกคนในองค์กรเป็นแรงสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ทำให้นักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนใช้หลักความเมตตาและความยุติธรรมในการปกครองทุก ๆ กิจการคนในองค์กรสนับสนุนและเปิดโอกาสแก่บุคคลที่มีความสามารถได้เข้ามาช่วยในการดำเนิน

นงลักษณ์ จงรักวงศ์ (2542) ศึกษาวิจัยเรื่อง อาหารที่ใช้ในประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทและชนิดของอาหารที่ใช้ในประเพณีและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ส่วนมากยังคงยึดมั่นในการปฏิบัติอาหารที่ใช้ในประเพณีตน จึงมักจะปฏิบัติตาม แบบแผนที่เคยปฏิบัติกันมาก่อนข้างเคร่งครัด มีการปรับเปลี่ยนไปบ้างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น จากงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมส่วนใหญ่ตามแบบดั้งเดิม และมีบางส่วนได้ผสมผสานกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ซึ่งทำให้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมจากการพัฒนาของสังคมไทย